క్లుప్తంగా

బస్సు సర్వీసు పునరుద్ధరించాలి

పాలకొండ: మండలంలోని ఎం.సింగుపురం వరకు ఆర్టీసీ బస్సును పునరుద్ధరించాలని గ్రామస్తులు కోరుతున్నారు. గతంలో గ్రామానికి బస్సు సౌకర్యం ఉండేదని, ప్రస్తుతం సర్వీసులు నిలిపివేశారని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. తమ గ్రామం నుంచి జిల్లా కేంద్రం పార్వతీపురం వరకు బస్సు సర్వీసును పునరుద్ధరించాలని గ్రామానికి చెందిన రామినాయుడుతో పాటు పలువురు ఆర్టీసీ డీఎంకు వినతిపత్రం అందజేశారు. సర్వీసు పునరుద్ధరణ వల్ల ఎం.సింగుపురంతో పాటు జంపరకోట, మల్లివీడు, డోలమడ, పాట్లి, అవలంగి, వెంకటాపురం, అక్కిరాజుపేట, చంద్రయ్యవలస తదితర గ్రామాల ప్రజలకు మేలు జరుగుతుందన్నారు.

ప్రైవేట్, ఎయిడెడ్ పాఠశాలల్లో.. ఒకటవ తరగతిలో 25శాతం సీట్లు

పార్వతీపురంటౌన్: విద్యాహక్కు చట్టం-2009, సెక్షన్ 12(1)సి ప్రకారం 2023-24 విద్యా సంవత్సరంలో అన్ని ప్రైవేట్, ఎయిడెడ్ పాఠశాలల్లో ఒకటవ తరగతిలో ఉచిత ప్రవేశం కోసం 25శాతం సీట్లు కేటాయించారని, అర్హులైన అభ్యర్థులు దరఖాస్తు చేసుకోవాలని, పార్వతీపురం మండల విద్యాశాఖా ధికారి, రాష్ట్ర ఎంఈఓ1 అసోసియేషన్ అధ్యక్షుడు సామల సింహాచలం ఆదివారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. జీఓ నంబర్ 63 ప్రకారం ప్రతికూల పరి స్థితులు ఎదుర్కొంటున్న వర్గాలకు చెందిన పిల్లలకు 25 శాతం సీట్లు కేటాయించినట్లు తెలిపారు. ఇందులో అనాథ పిల్లలకు ఐదు శాతం, ఎస్సీలకు పది శాతం, ఎస్టీలకు నాలుగు శాతం, బీసీ మైనారిటీ, ఓసీలకు ఆరుశాతం కేటాయించినట్లు పేర్కొన్నారు. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో రూ.1,20,000, పట్టణ ప్రాంతాల్లో రూ.1,44,000 లోపు ఆదాయం ఉన్న కుటుంబాల విద్యార్థులు ఈ సీట్ల కోసం మార్చి 14వ తేదీలోపు దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చని సూచించారు. విద్యార్థుల ఆధార్ ద్వారా సంబంధిత పోర్టల్‌లో దరఖాస్తు నమోదు చేసుకోవాలని, పాఠశాలకు ఒకటి నుంచి మూడు కిలోమీటర్ల లోపు నివాసం ఉంటున్న వారికి ప్రాధాన్యం ఇస్తారని స్పష్టం చేశారు. రాష్ట్రప్రభుత్వం కల్పిస్తున్న ఈ సదవకాశాన్ని వినియోగించుకోవాలని, ఇంకా ఏమైనా సందేహాలు ఉంటే ఎంఈఓ, డీఈఓ కార్యాలయాల్లో సంప్రదించాలని సూచించారు.

ప్లాస్టిక్ నిషేధంపై అవగాహన

మక్కువ: మండలంలోని ములక్కాయవలసలో ఎన్ఎస్ఎస్ స్పెషల్ క్యాంపులో భాగంగా ప్లాస్టిక్ నిషేధంపై ఆదివారం అవగాహన ర్యాలీ నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా ప్లాస్టిక్ వినియోగం వల్ల కలిగే అనర్థాలను ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ మంజులవీణ ప్రజలకు వివరించారు. అనంతరం గ్రామ వీధుల్లో ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలను తొలగించి డంపింగ్ యార్డ్‌కు తరలించారు. కార్యక్రమంలో ఎన్ఎస్ఎస్ క్యాంప్ పీఓ ఎం.శ్రీనివాసరావు, విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు.

ఘనంగా సేవాశ్రమం వార్షికోత్సవం

సీతానగరం: మండలంలోని లచ్చయ్యపేటలో గల స్వామి సచ్చిదానందసరస్వతి సేవాశ్రమం (ఎయిమ్‌ఫర్‌సేవ)లో ఆదివారం వార్షికోత్సవాన్ని ఘనంగా నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా గుడివాడకు చెందిన ప్రణవాశ్రమం పీఠాధిపతి స్వైర్యానంద సరస్వతి ఆధ్వర్యంలో కమిటీ సభ్యులు 16వ వార్షికోత్సవంలో పాల్గొన్నారు. స్వామి దయానంద సరస్వతి పర్యవేక్షణలో నియమించిన కమిటీ సభ్యులు ఎయిమ్‌ఫర్ సేవ ఛాత్రాలయం నిర్వహిస్తూ ఈ ప్రాంతంలో తల్లిదండ్రులు కోల్పోయి విద్యపట్ల ఆసక్తి కల్గినవారికి 15 సంవత్సరాలుగా ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్ విద్యాలయాల్లో ఉచితంగా విద్యనేర్పించడంతో పాటు, వసతి సౌకర్యం కల్పిస్తున్నారు. వార్షికోత్సవానికి ముఖ్య అతిథిగా హాజరైన గుడివాడ పీఠాధిపతి స్వైర్యానంద సరస్వతి మాట్లాడుతూ రాష్ట్రంలో ఎయిమ్‌ఫర్ సేవ ఛాత్రాలయాలు ఏర్పాటు చేసి ఆర్థికంగా పేదింటి పిల్లలను దాతల సహకారంతో విద్యావంతులుగా తీర్చిదిద్దడానికి పిల్లలను ఎంపి క చేసి ఆశ్రయం కల్పించనున్నట్లు తెలిపారు. అనంతరం విద్యావేత్త, దాత బెవర రాంబాబు సమకూర్చిన ఎడ్యుకేషన్ సిస్టం 4.0 ప్రాజెక్టర్‌ను పిల్లలకు విరాళంగా అందజేశారు. ప్రస్తుత విద్యావిధానంలో వస్తున్న మార్పులకు అనుగుణంగా ఛాత్రాలయ విద్యార్థులకు డిజిటల్ విద్యనందించడానికి, ఉద్యోగాల నిమిత్తం జరిగే పోటీ పరీక్షలకు ఉపయో గించే డిజిటల్ సిస్ట అందజేసిన రాంబా బును అభినందించారు. అనంతరం కమిటీలో కొత్తగా నియమించిన సభ్యులు రెడ్డి దామోదరరావు, ఈదుబిల్లి జగన్నాథం, శిగడం శ్రీనివాసరెడ్డిలను శాలు వాలతో సత్కరించారు. ఇన్‌చార్జి మేనేజర్ నల్ల సురేష్, కమిటీ ప్రతినిధి పుల్లెల శ్రీనివాసరావు, అశోక్, సభ్యులు పాల్గొన్నారు.

రైల్వే డీఆర్ఎం పరిశీలన

బొబ్బిలి: అమృత్ భారత్ పథకంలో భాగంగా దేశ వ్యాప్తంగా ఉన్న పలు రైల్వేస్టేషన్లను అభివృద్ధి చేసేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం సంకల్పించింది. ఈ పథకానికి ఎంపికైన రైల్వేస్టేషన్లలో బొబ్బిలి రైల్వేస్టేషన్ కూడా ఉంది. ఈ మేరకు ఇక్కడి స్టేషన్ అభివృద్ధి పనులను వర్చువల్ ద్వారా ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ సోమవారం ప్రారంభించనున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో పట్టణంలో జరుగుతున్న ఏర్పాట్లను రైల్వే డీఆర్ఎం సౌరభ్‌ప్రసాద్ ఆదివారం పరిశీలించి, పలు సూచనలు చేశారు. సోమవారం ఉదయం 11.40 గంటలకు జరిగే ఈ కార్యక్రమంలో రైల్వే చీఫ్ ఇంజినీర్ ఎ.కె.పాండే, ఎమ్మెల్యే శంబంగి వెంకట చినఅప్పలనాయుడు, మున్సిపల్ చైర్మన్ ఎస్వీ మురళీకృష్ణారావు పాల్గొంటారన్నారు.

నాడు అధ్వానం.. నేడు అద్భుతం

రూ.47లక్షలతో కొత్తగా నిర్మించిన బీటీరోడ్డు
ఇన్‌సెట్లో రాళ్లుతేలి అధ్వానంగా ఉన్న షేకుపాడు రహదారి

- రూ.47 లక్షలతో షేకుపాడు గ్రామానికి బీటీరోడ్డు నిర్మాణం
- వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వంలో నెరవేరిన గ్రామస్తుల కల

ఇది కదా.. అభివృద్ధి

దశాబ్దాల కల నెరవేరింది

గ్రామానికి సరైన రోడ్డు సౌకర్యం లేకపోవడంతో నానా అవస్థలు పడేవాళ్లం. గర్భిణులు, బాలింతలు, వృద్ధులను వైద్యం కోసం ఆస్పత్రికి తీసుకువెళ్లేందుకు చాలా ఇబ్బందులు పడాల్సి వచ్చేది. ఎన్నిసార్లు అధికారులను, నాయకులకు వినతులు అందించినా ఫలితం లేకపోయింది. వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం వచ్చాక ఎమ్మెల్యే పుష్పశ్రీవాణికి మా సమస్య చెప్పుకున్నాం. ఆమె వెంటనే స్పందించారు. గ్రామానికి రోడ్డు మంజూరు చేసి మా కష్టాలు తీర్చారు. – తోయక నాగేశ్వరరావు, షేకుపాడు గ్రామం, కురుపాం మండలం

కురుపాం: మండలంలోని బియ్యాలవలస పంచాయతీ షేకుపాడు గ్రామానికి ఇన్నాళ్లు సరైన రహదారి లేకపోవడంతో గ్రామస్తులు ఇబ్బందులు పడేవారు. రాళ్లు తేలిన రోడ్డులో రాకపోకలు సాగించేందుకు అవస్థలు పడేవారు. గ్రామానికి సరైన రోడ్డు సౌకర్యం కల్పించాలని గత ప్రభుత్వంలో పాలకులను, అధికారులను ఎన్నిసార్లు కోరినా పట్టించుకోలేదు. వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం వచ్చాక ఎమ్మెల్యే పుష్పశ్రీవాణి ప్రత్యేక చొరవతీసుకుని గ్రామానికి రోడ్డు నిర్మాణం కోసం నిధులు మంజూరు చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరారు. దీంతో ప్రభుత్వం ఉపాధిహామీ పథకం కింద రూ.47 లక్షలు మంజూరు చేసింది. ఆ నిధులతో గుమ్మడిగూడ తారురోడ్డు నుంచి షేకుపాడు గ్రామం వరకు సుమారు 750 మీటర్ల పొడవున బీటీరోడ్డు నిర్మించారు. ఈ రహదారిని ఎమ్మెల్యే పుష్పశ్రీవాణి, వైఎస్సార్‌సీపీ పార్వతీపురం మన్యం జిల్లా అధ్యక్షుడు పరీక్షిత్‌రాజు ఆదివారం ప్రారంభించారు. ఎన్నో ఏళ్లుగా గ్రామానికి సరైన రోడ్డు లేక ఇబ్బందులు పడ్డామని, వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వంలో మా కష్టాలు తీరాయని గ్రామస్తులు సంతోషం వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

గుమ్మలక్ష్మీపురం: అడ్డంగూడ రహదారిని ప్రారంభిస్తున్న ఎమ్మెల్యే పుష్పశ్రీవాణి

అడ్డంగూడ, డెప్పిగూడ రోడ్లు ప్రారంభం

గుమ్మలక్ష్మీపురం: మండలంలోని తోటపల్లి-గుణుపూర్ రోడ్డు నుంచి అడ్డంగూడ వరకు రూ.40 లక్షలతో నిర్మించిన బీటీ రహదారితో పాటు డెప్పిగూడ గ్రామానికి రూ.1.35 కోట్లతో నిర్మించిన బీటీ రహదారిని ఎమ్మెల్యే పాముల పుష్పశ్రీవాణి ఆదివారం ప్రారంభించారు. గిరిజన గ్రామాలకు పూర్తిస్థాయిలో రోడ్లు, మౌలిక వసతులు కల్పించిన ఘనత సీఎం జగన్‌మోహన్‌రెడ్డికే దక్కుతుందన్నారు. రానున్న ఎన్నికల్లో ప్రజలు మరోసారి వైఎస్సార్‌సీపీకి అధికారం ఇవ్వాలని, జగనన్నను మళ్లీ సీఎంను చేయాలని కోరారు. కార్యక్రమంలో ఎంపీపీ కుంబురిక దీనమయ్య, జెడ్పీటీసీ ఎం.రాధిక, రజక కార్పొరేషన్ డైరెక్టర్ గిరిశెట్టి గిరిబాబు, వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులు టి.గోపాల్, ఎన్.గోపాల్, ఎన్.నాగేశ్వరరావు, గిరిజన సంక్షేమశాఖ ఇంజినీరింగ్ అధికారులు పాల్గొన్నారు.

ఎమ్మెల్యేపై అసత్య ఆరోపణలు సరికాదు

- వైఎస్సార్‌సీపీ పట్టణ ప్రధాన కార్యదర్శి లిల్లీపుష్పనాథం

లిల్లీపుష్పనాథం

పాలకొండ: స్థానిక ఎమ్మెల్యే విశ్వాసరాయి కళావతిపై కొంత మంది కావాలనే బురద జల్లేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నారని వైఎస్సార్‌సీపీ పట్టణ ప్రధాన కార్యదర్శి ఎద్దు లిల్లీపుష్పనాథం అన్నారు. ఆదివారం ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడుతూ.. నీతి, నిజాయితీతో ప్రజాసేవ చేస్తున్న ఎమ్మెల్యే కళావతిపై అసత్య ఆరోపణలు చేయడం సరికాదన్నారు. నిత్యం ప్రజల్లో ఉంటూ.. ప్రజా సమస్యలు తెలుసుకుని, వాటిని పరిష్కరించేందుకు ఆమె ఎంతో కృషిచేస్తున్నారని అన్నారు. గతంలో తాను పాలకొండ నగర పంచాయతీ కమిషనర్‌గా పనిచేసిన సమయంలో ఎమ్మెల్యే కళావతి అనేక అభివృద్ధి పనులు చేపట్టారని, ప్రస్తుతం పాలకొండ పట్టణంలో సుమారు రూ.60 కోట్లతో అభివృద్ధి పనులు చేపట్టారని వివరించారు. డంపింగ్ యార్డు సమస్యపై పరిష్కారానికి ఎంతో కృషి చేశారన్నారు. నిజాయితీకి మారుపేరుగా ఉన్న కళావతిపై కొంత మంది ఇష్టానుసారంగా ఆరోపణలు చేస్తే సహించేది లేదని, ఆమెపై బురదజల్లేందుకు ప్రయత్నించేవారికి తగిన బుద్ధి చెపుతామని హెచ్చరించారు.

అంబేడ్కర్ స్ఫూర్తితో సీఎం జగన్ పాలన

- ఎమ్మెల్యే పుష్పశ్రీవాణి

జియ్యమ్మవలస: మండలంలోని శిఖబడి గ్రామంలో ఏర్పాటు చేసిన డాక్టర్ బీఆర్ అంబేడ్కర్ విగ్రహాన్ని ఎమ్మెల్యే పాముల పుష్పశ్రీవాణి ఆదివారం ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా ఆమె మాట్లాడుతూ.. డాక్టర్ బీఆర్ అంబేడ్కర్ ఆశయ సాధన కోసం కృషిచేస్తున్న ఏకైక సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి అని అన్నారు. బడుగు, బలహీన వర్గాల ఆర్థిక బలోపేతానికి అనేక సంక్షేమ పథకాలు అమలు చేస్తున్నారన్నారు. సంక్షేమ పాలన అందిస్తున్న సీఎం జగనన్నను రానున్న ఎన్నికల్లో ప్రజలంతా ఆశీర్వదించాలని, వైఎస్సార్‌సీపీని భారీ మెజార్టీతో గెలిపించాలని కోరారు. అనంతరం పేదలకు దుస్తులు పంపిణీ చేశారు. కార్యక్రమంలో శిఖబడి సర్పంచ్ కోట రమేష్, వైఎస్సార్‌సీపీ మండల కన్వీనర్ మూడడ్ల గౌరీశంకరరావు, డీసీసీబీ డైరెక్టర్ లోలుగు నారాయణరావు, వైస్ ఎంపీపీ జి.సంపత్‌కుమార్, మాజీ ఎంపీటీసీ బడే మన్మథనాయుడు, ఉపసర్పంచ్ భార్గవనాయుడు, గ్రామపెద్దలు, వివిధ పంచాయతీల సర్పంచులు, ఎంపీటీసీలు పాల్గొన్నారు.

అంబేడ్కర్ విగ్రహానికి పూలమాల వేస్తున్న ఎమ్మెల్యే పుష్పశ్రీవాణి

విద్యార్థుల ఆరోగ్యంపై శ్రద్ధ వహించాలి

- రాష్ట్ర బాలల హక్కుల కమిషన్ చైర్మన్ అప్పారావు

సీతంపేట: విద్యార్థులు ఆరోగ్యం, చదువుల పట్ల ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర బాలల హక్కుల కమిషన్ చైర్మన్ కేసలి అప్పారావు అన్నారు. స్థానిక గిరిజన సంక్షేమ బాలికల ఆశ్రమ ఉన్నత పాఠశాల, కేజీబీవీని ఆదివారం ఆయన సందర్శించారు. విద్యార్థుల కోసం వండిపెట్టిన భోజనాలను పరిశీలించారు. మెనూ ప్రకారం భోజనాలు పెట్టాలని వంట సిబ్బందికి సూచించారు. విద్యార్థులతో కలిసి భోజనం చేశారు. అనంతరం తరగతి గదులకు వెళ్లి విద్యార్థినులకు అభ్యసన సామర్థ్యాలను పరిశీలించారు. పదో తరగతి, ఇంటర్మీడియట్ పరీక్షల్లో శతశాతం ఉత్తీర్ణత సాధించేందుకు కృషిచేయాలని సిబ్బందికి సూచించారు. ఆయన వెంట హెచ్‌డబ్ల్యూఓ పాలక అమల ఉన్నారు.

భోజన మెనూ పరిశీలిస్తున్న బాలల హక్కుల కమిషన్ చైర్మన్ అప్పారావు

విద్యార్థులకు ఆరోగ్య పరీక్షలు

సీతానగరం: మండలంలోని ప్రభుత్వ విద్యాలయాల్లో విద్యార్థుల ఆరోగ్యం పట్ల అప్రమత్తంగా ఉండాలని స్థానిక పీహెచ్‌సీ డాక్టర్ పావని కోరారు. జోగింపేట డాక్టర్ బీఆర్ అంబేడ్కర్ విద్యాలయంలో విద్యార్థులకు ఆదివారం ఆరోగ్య పరీక్షలు నిర్వహించారు. వసతిగృహాల్లో విద్యార్థుల ఆరోగ్య పరిరక్షణకు అధిక ప్రాధాన్యం ఇచ్చినట్లు చెప్పారు. ఎటువంటి ఆరోగ్య పరమైన సమస్యలున్నా మండల కేంద్రంలోని పీహెచ్‌సీకి విద్యార్థులు వచ్చి వైద్య సేవలు పొందవచ్చని, విద్యార్థులు రాలేని పరిస్థితి ఉంటే తాము వచ్చి వైద్య సేవలందించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని తెలియజేశారు. ప్రిన్సిపాల్ ఈశ్వరరావు మాట్లాడుతూ పబ్లిక్ పరీక్షలు సమీపిస్తున్న కారణంగా విద్యార్థులు ఆరోగ్యం పట్ల జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని సూచించారు. కార్యక్రమంలో సీహెచ్ఓ ఎస్వీ రమణ, హెల్త్ సూపర్‌వైజర్ శర్మ, వైద్యసిబ్బంది, ఆశ కార్యకర్తలు పాల్గొన్నారు.

వందశాతం ఉత్తీర్ణతే లక్ష్యంగా..

పాలకొండ రూరల్: పదో తరగతి విద్యార్థుల పట్ల మండలంలోని చిన మంగళాపురం జెడ్పీ ఉన్నత పాఠశాల ఉపాధ్యాయులు ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహిస్తున్నారు. ఈ ఏడాది పదో తరగతి ఫలితాల్లో వందశాతం ఉత్తీర్ణత సాధించేలా ప్రణాళికలు రూపొందించి అమలు చేస్తున్నారు. హెచ్ఎం సూచనల మేరకు ఉపాధ్యాయులు రెండు బృందాలుగా ఏర్పడి రాత్రిపూట ఇంటి వద్ద విద్యార్థులు ఎలా చదువుతున్నారో పరిశీలిస్తున్నారు. ఆదివారం గ్రామంలోని పలువురు విద్యార్థుల ఇళ్లకు వెళ్లి వారి తల్లిదండ్రులతో మాట్లాడారు. పరీక్షలు దగ్గరపడినందున సమయం వృథా చేయకుండా చదువుకోవాలని

విద్యార్థి ఇంటికి వెళ్లి సందేహాలు నివృత్తి చేస్తున్న ఉపాధ్యాయులు

మైనర్లకు వాహనాలు ఇవ్వొద్దు..

పాలకొండ/పాలకొండ రూరల్: మైనర్లకు వాహనాలు నడిపేందుకు ఇవ్వరాదని సీఐ మీసాల చంద్రమౌళి సూచించారు. పాలకొండ-శ్రీకాకుళం, రాజాం రాహదారుల్లో ఆదివారం వాహన తనిఖీలు చేపట్టారు. అతివేగం, పరిమితికి మించి ప్రయాణికులతో వచ్చే వాహనాలను నిలుపుదల చేసి వాటి ధ్రువపత్రాలు పరిశీలించారు. నిబంధనలు అతిక్రమించిన వాహనదారులపై అపరాధ రుసుం విధించారు. ట్రాఫిక్ నిబంధనలపై ప్రలకు అవగాహన కల్పించారు. మైనర్లు వాహనాలు నడిపే క్రమంలో ఏవైనా ప్రమాదాలు జరిగితే వాహన యజమానితో పాటు మైనర్ల తల్లిదండ్రులపై కేసులు నమోదు చేస్తామని తెలిపారు.

వాహన తనిఖీలు చేపడుతున్న సీఐ చంద్రమౌళి

కాల్చితే కాలుష్యం.. దున్నితే సారవంతం

- వరిగడ్డిని కాల్చడంతో భూమిలో తేమశాతం తగ్గుదల
- కలియ దున్నడం వల్ల భూసారం పెరుగుతుందంటున్న వ్యవసాయశాఖ అధికారులు

వరి దుబ్బులను కాల్చుతున్న రైతులు

గరుగుబిల్లి: కోత యంత్రాలతో వరిపంటను కోసిన తరువాత పొలంలో మిగిలిన వరి దుబ్బులు, యంత్రాలతో నూర్పిడి చేయడం ద్వారా వచ్చిన ఎండు గడ్డిని రైతులు కాల్చివేస్తున్నారు. ఇలా చేయడం వల్ల భూమిలో ఉన్న సూక్ష్మజీవులు, క్రిమికీటకాలు మంటల్లో కాలిపోయి నశిస్తాయని రైతులు భావిస్తారు. అయితే ఈ విధానం తప్పని, ఇలా చేయడం వల్ల భూమిలో తేమశాతం తగ్గిపోయి సారాన్ని కోల్పోవడంతో పాటు వాయుకాలుష్యం పెరిగి పర్యావరణానికి హాని జరుగుతుందని వ్యవసాయశాఖ అధికారులు అంటున్నారు. పంట వ్యర్థాలను పొలంలో కలియ దున్నటం వల్ల అవి కుళ్లిపోయి సేంద్రియ ఎరువుగా మారుతుందని, దీని వల్ల భూసారం పెరుగుతుందని సూచిస్తున్నారు.

టన్ను వ్యర్థాలతో..

కూలీల కొరత కారణంగా రైతులు యంత్రాల సాయంతో వరికోతలు, నూర్పులు చేపడుతున్నారు. దీని వల్ల పొలంలో వరి దుబ్బులు, గడ్డి పేరుకుపోతాయి. ఒక టన్ను వ్యర్థాలను కాల్చితే 60 కిలోల కార్బన్ మోనాక్సైడ్‌తో పాటు, 1400 కిలోల కార్బన్ డై ఆక్సైడ్ గాలిలోకి విడుదలవుతుంది. ఇవే కాకుండా సూక్ష్మధూళి కణాలు, బూడిద గాలిలో కలవడంతో వాయుకాలుష్యం పెరిగుతుంది. వేడి కారణంగా భూమి పొరల్లోని తేమ ఆవిరైపోతుంది. ఇది పంట దిగుబడిపై తీవ్ర ప్రభావం పడుతుంది.

సేంద్రియ ఎరువుగా..

టన్ను వరిగడ్డి పెరగడానికి భూమి నుంచి 6.2 కిలోల నత్రజని, 11 కిలోల భాస్వరం, 18.9 కిలోల పొటాష్, కొద్ది మోతాదులో సూక్ష్మపోషకాలు అవసరమవుతాయి. అందువల్ల వరిదుబ్బులను కలియ దున్నడంతో ఆయా పోషకాలన్నీ నేలకు చేరుతాయి. పంట వ్యర్థాలను ముడిపదార్థాలుగా వాడుకొని కంపోస్టు పద్ధతిలో సేంద్రియ ఎరువులను తయారు చేసుకోవచ్చు. వరిపంట కోసిన తరువాత మిగిలిన దుబ్బులు క్రమేణా ఎండిపోయి భూమిలో కలిసిపోతాయి. అందులోని కర్బన పదార్థాలన్నీ నేలను చేరడంతో తరువాత వేసిన పంట దిగుబడులు 8 నుంచి 10 శాతం వరకు పెరుగుతాయి.

కలియ దున్నుకోవాలి..

వరిదుబ్బులు, మిషన్‌తో నూర్పిడి చేయగా వచ్చిన గడ్డికి నిప్పు పెడుతుంటారు. ఇలా చేయడం వల్ల పర్యావరణానికి ముప్పు వాటిల్లుతుంది. నేల పొరల్లో తేమశాతం తగ్గి, పంట దిగుబడులపై తీవ్ర ప్రభావం చూపుతుంది. వరిదుబ్బులు, ఎండుగడ్డిని కాల్చకుండా పొలంలో కలియ దున్నినట్లయితే అందులోని కర్బన పదార్థాలన్నీ భూమిని చేరి సారవంతం అవుతుంది. ఎండుగడ్డిని కాల్చడం వల్ల పశుగ్రాసం కొరత ఏర్పడుతోంది. – ఆర్.విజయభారతి, వ్యవసాయాధికారి, గరుగుబిల్లి

అనారోగ్యంతో గిరిజన విద్యార్థి మృతి

గుమ్మలక్ష్మీపురం: మండలంలోని టిక్కబాయి గిరిజన సంక్షేమ ఆశ్రమ ఉన్నత పాఠశాలలో 7వ తరగతి చదువుతున్న తాడంగి వంశీ(12) అనారోగ్యంతో మృతి చెందాడు. ఆలస్యంగా వెలుగులోకి వచ్చిన ఈ ఘటనకు సంబంధించిన వివరాలు ఇలా ఉన్నాయి. గ్రామంలో గ్రామదేవత పండుగ ఉండటంతో ఈనెల 23న వంశీని తల్లిదండ్రులు ఇంటికి తీసుకెళ్లారు. రాత్రి అందరూ కలిసి భోజనం చేశాక పడుకున్నారు. 11 గంటల సమయంలో ఆకలి వేస్తోందని మరోసారి అన్నం తిని పడుకున్నాడు. తలనొప్పి పెడుతుందని కొద్ది సేపటి తరువాత లేచి నీరు తాగి పడుకున్నాడు. అకస్మాత్తుగా నోరు, ముక్కు నుంచి నురగలు రావడంతో కుటుంబ సభ్యులు 108 అంబులెన్స్‌కు సమాచారం అందించారు. 108 సిబ్బంది వచ్చి పరిశీలించి అప్పటికే మృతి చెందినట్లు నిర్ధారించారు. విద్యార్థి కుటుంబ సభ్యులు వసతిగృహ డిప్యూటీ వార్డెన్ అప్పారావుకు సమాచారం ఇవ్వడంతో ఆయన గ్రామానికి వెళ్లి పరిశీలించారు. దీనిపై ఉన్నతాధికారులకు తెలియజేసినట్లు ఆయన చెప్పారు.

వేగవంతంగా ఇంటింటి కుళాయి పనులు

సీతానగరం: మండలంలోని చినభోగిలిలో ఇంటింటి కుళాయి పనులు వేగవంతం చేయాలని ఆర్‌డబ్ల్యూఎస్ ఏఈ ఆర్. పవన్‌కుమార్ కోరారు. ఈ మేరకు ఆదివారం ఆయన గ్రామంలో సర్పంచ్ కె.రాధ పర్యవేక్షణలో జరుగుతున్న ఇంటింటి కుళాయి పనులను పరిశీలించారు. ఈ సందర్భంగా మాట్లాడుతూ గ్రామంలో జల్‌జీవన్ మిషన్ పథకం ద్వారా ప్రతి ఇంటికీ తాగునీరు సరఫరా చేయాలన్న సంకల్పంతో ప్రభుత్వం రూ.27 లక్షలు మంజూరు చేసిందని తద్వారా సుమారు 500 ఇళ్లకు ట్యాప్‌లు అమర్చనున్నట్లు తెలియజేశారు. ఇప్పటికే మెయిన్ రోడ్డు మినహా మిగతా వీధుల్లో ఇంటింటి కుళాయిల నిర్మాణం జరుగుతోందన్నారు. కార్యక్రమంలో నిర్వాహకుడు బి.శ్రీరాములునాయుడు, ఉపసర్పంచ్ గణపతి, మాజీ ఎంపీటీసీ చుక్క వెంకటనాయుడు, మాజీ సర్పంచ్ జి.సూర్య నారాయణ, పంచాయతీ కార్యదర్శి మనోహర్ పాల్గొన్నారు.

వేసవిలో జీవాలు జాగ్రత్త..

గొర్రెల మంద

ప్రభా మాణిక్యరావు

పాలకొండ రూరల్: ప్రస్తుత సీజన్‌లో ఉష్ణోగ్రతలు పెరగడంతో గొర్రెల్లో వివిధ రకాల వ్యాధులు వచ్చే ప్రమాదం ఉందని, పెంపకందారులు అప్రమత్తంగా ఉండాలని పశుసంవర్ధకశాఖ ఏడీ మాణిక్యరావు సూచించారు. సీజనల్ వ్యాధులపై జీవాల పెంపకందారులు అవగాహన కలిగి ఉండటంతో పాటు వ్యాధి లక్షణాలను సకాలంలో గుర్తించి సరైన చికిత్స అందించడం ద్వారా జీవాలను కాపాడుకోవచ్చని అంటున్నారు.

ఈ వ్యాధులతో ప్రమాదం..

జీవాల్లో సూక్ష్మజీవుల సంక్రమణ ద్వారా ప్రస్తుత సీజన్‌లో చిటుకు వ్యాధి(ఈటీ), అంత్రాక్స్ లేదా నల్లజాడ్యం, ఊపిరితిత్తుల్లో నెమ్ము లేదా నెమోనియో, పొగరాళ్లు లేదా బురద పుండ్లు, మితువకాళ్లు, గొంతువాపు వ్యాధుల సంభవించే అవకాశం ఉంది. గాలికుంటు, నీలి నాలిక, బొబ్బరోగం, అమ్మతల్లి, నోటిపుండ్లు వంటివి వైరస్ వ్యాధులు ఒకదాని నుంచి మరోదానికి వ్యాపించడం ద్వారా మందలోని జీవాలన్నీ వ్యాధిబారిన పడే ప్రమాదం ఉంది.

ఈ లక్షణాలు కనిపిస్తే జాగ్రత్త..

వేసవిలో తేలికపాటి వర్షాలు కురిసేటప్పుడు క్లాస్ట్రీడియం జాతి సూక్ష్మజీవుల వలన ఎక్కువ ప్రమాదం చోటుచేసుకుంటుంది. బలిష్ఠంగా, ఆరోగ్యంగా ఉండే గొర్రెలు ఒక్కసారిగా ఎగిరిపడి కొట్టుకుని మరణించడం, కడుపును కాళ్లతో తన్నడం, కడుపు ఉబ్బడం, నల్లగా దుర్వాసన వచ్చే పారుడు, నోటి నుంచి నురగ రావడం, ఫిట్స్ వంటి లక్షణాలను గమనించవచ్చు. పెంపకందారులు ఈ తరహా లక్షణాలను గుర్తిస్తే తక్షణమే పశువైద్యులను సంప్రదించి చికిత్స అందించాలి.

నివారణ చర్యలు..

ఆక్సిట్రిటాసైక్లిన్ మందును 5-10 మిల్లీగ్రాములు ఒక కిలో బరువుకు లెక్కకట్టి గొర్రెలకు అందించాలి. 50 మిల్లీగ్రాముల పొటాషియం పర్మాంగనేట్ 100 మిల్లీల నీటిలో కలిపి తాగించాలి. రోగ నియంత్రణకు టీకాలు కూడా అందుబాటులో ఉంటాయి. ప్రభుత్వ పశువైద్య కేంద్రాల్లో ఈ టీకాలను ఉచితంగా అందిస్తారు. మూడు మాసాల వయస్సు నిండిన గొర్రె పిల్లలకు తప్పనిసరిగా నట్టల నివారణ మందు ఇవ్వాలి. మొదటి టీకా ఇచ్చిన 15 రోజుల తరువాత బూస్టర్ డోస్ ఇవ్వాల్సి ఉంటుంది. ఏటా మే నెల మొదటి వారంలో క్రమం తప్పకుండా అవసరమైన టీకాలు వేయించాలని వైద్యులు సూచిస్తున్నారు.